

Bilag til bet. o. lovf. vedr. vejledende priser m. v.

i avancen, som ikke er begrundet med forøgede omkostninger.

ad b: Den omtalte kutyme har imødekommet et udstrakt behov for en praktisk regel for indkalkulering af de indirekte omkostninger, og der har ikke i praksis kunnet påvises urimelige resultater af denne kutymes anvendelse.

Ad c: Efter rådets opfattelse vil det ikke være rigtigt at behandle genindførte vejledende priser med heri indregnede avanceforhøjelser anderledes end de opretholdt vejledende priser, som løbende er blevet og vil kunne ajourføres, også for så vidt angår dækning af indirekte omkostninger ved hjælp af en forhøjelse af bruttoavancen.

Ad d: Dersom prisforhøjelser som følge af overenskomstmæssige lønstigninger betragtes som sådanne særlige forhold, der begrunder indgreb fra monopoltilsynet, åbnes der mulighed for indgriben over for praktisk talt alle brancher og virksomheder. Dette vil således kunne blive aktuelt bl. a. i de tilfælde, hvor det lønregulerende pristal udløser dyrtidsportioner. Sådanne lønstigninger resulterer i omkostningsforøgelser af samme størrelse som stigninger i lønudgifterne. Stigninger i de overenskomstmæssige lønninger kan derfor ikke begrunde indgreb.

Ad e: Rådet finder det urimeligt, at der gives hjemmel til indgreb på grund af udgiftsstigninger, der skyldes foranstaltninger fra det offentlige side eller hidrører fra udlandet.

Rådet finder i det hele, at det vil være forkert at åbne mulighed for indgreb over for erhvervslivet i tilfælde, hvor der skønnes at være „særlig risiko for en uheldig prisudvikling“. Statsmagtens indgreb over for prisudviklingen må begrænses til tilfælde, hvor forholdene giver begrundet formodning om en udvikling i skadelig eller urimelig retning.

Ad § 2, stk. 2, a:

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at der gives monopoltilsynet hjemmel til at ændre eksisterende priser. Dette vil medføre, at der såvel ved tilrettelæggelse af produktion og indkøb som ved indgåelse af kontrakter påføres virksomhederne en alvorlig økonomisk risiko, idet det senere kan vise sig, at de kalkulationer, hvorpå indkøb, produktion og kontraktsafslutninger bygger,

ikke kan opretholdes. De pågældende virksomheders dispositionsmuligheder forringes herved i et ikke ubetydeligt omfang, og der vil nødvendigvis opstå en betydelig usikkerhedsfølelse i erhvervslivet ikke mindst på baggrund af de uklare retningslinier for monopoltilsynets administration af bestemmelsen.

Ad § 2, stk. 2, b:

I forbindelse med særlige hensyn, som monopoltilsynet efter det i bemærkninger anførte skal iagttage ved fastsættelsen af bindende kalkulationsregler, finder rådet anledning til at understrege, at begrebet „en effektiv virksomhed“ er meget uklart. Efter rådets opfattelse bør der under alle omstændigheder sikres dækning for alle direkte omkostninger, ligesom bidraget til dækning af indirekte omkostninger og nettoavance må fastsættes ud fra en konkret vurdering af, hvad der for virksomheder af en bestemt størrelse og med en bestemt produktions sammensætning må anses for rimeligt.

Der er ligeledes grund til at gøre opmærksom på, at reglen om, at der ikke kan tillades prisstigninger som følge af en væsentlig indskrænkning af kapacitetsudnyttelsen næppe kan praktiseres uden undtagelse. Dette må efter rådets opfattelse bl. a. kunne finde sted i de tilfælde, hvor virksomheder inden for bygge- og anlægssektoren som følge af byggerestriktioner, stop for igangsættelse af offentlige arbejder og lignende udsættes for en betydelig nedgang i de faktiske muligheder for kapacitetsudnyttelse. Det kan ikke være rimeligt, at de omkostningsproblemer, der således påføres de pågældende virksomheder, ikke kan elimineres.

Da der med bemærkningen om, at „kun lønforhøjelser svarende til de i de kollektive overenskomster fikserede stigninger i lønninger og tariffer indregnes i priserne“, næppe er tænkt etableret en forskelsbehandling mellem virksomheder i minimalløns- og normallønsområder, ville det være klagende, om denne særlige bemærkning udgik, også under hensyn til, at alle direkte omkostninger skal kunne indregnes.

Under henvisning til det foran anførte skal Håndværksrådet indtrængende advare imod en gennemførelse af det forelagte lovforslag.